

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 6. évfolyamosok számára

2009. január 23. 14:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ügyelj a megfelelő időbeosztásra és a külalakra! A megoldásra összesen 45 perced van. Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj! Tollal dolgozz!

Jó munkát kívánunk!

1.	<p>Az alábbi betűsorban egy szólas van elrejtve. Ha mindegyik betű helyére azt a betűt írod, amelyik a teljes ábécében előtte áll, megkapod a megfejtést. Írd le ezt a szót!</p> <p style="text-align: center;">L Y Ó Q K Á Á N Y Á Q Ó T Y</p> <p>.....</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> </table>	a							
a										
2.	<p>Egészítsd ki a szöveget!</p> <p style="text-align: center;">Az éhes fókák a csillagokat követik</p> <p>A természetben a fókák táp_____szerző körútjai akár napokig is eltarthatnak, így gyakran találják magukat nyílt vízen, ahonnan nem látják a partot, amely alapján tájékozódhatnak. A fókák képesek azonosítani egy csillagot az é_____kai égbolton, és ahhoz viszonyítani útjukat. A rostocki egyetem kutatója és európai csapata egy kísérlet segítségével első ízben bizonyította be, hogy a tengeri emlősök is képesek az ember_____sonlóan a csillagok segítségével tájékozódni. A kísérletben két, fogásban élő hím fóka fölé ve_____ték egy éjszakai égbolt képét, és hat rejtett infravörös kamerával követték mozgásukat. Először a lézermutató segítségével ösztönözték őket, hogy egy világosabb csillag felé ússzanak. Amikor már az állatok ráéreztek a csillag követésére, a kutatók elforgatták az égboltot. Kis gyakorlás után az esetek száz százalékában helyes irányba úsztak a fókák.</p> <p style="text-align: right;"><i>(a National Geographic cikke nyomán)</i></p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d	
a										
b										
c										
d										
3.	<p>Foglald össze – az előző feladat szövege alapján – négy lépésben, hogyan zajlott a kísérlet! Egészítsd ki a mondatokat!</p> <p>a) Kivetítették</p> <p>b) Rejtett</p> <p>c) csillag irányába.</p> <p>d) Azután</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d	
a										
b										
c										
d										

4. Olvasd el figyelmesen Kiss Ottó versét, majd oldd meg a feladatokat!

Tegnap Márióval
 lementünk a tóhoz.
 Már esteledett, amikor a
 vízben megjelentek a csillagok.
 Márió azt mondta,
 Meglátom, éjszaka mindet
 Kihalássza nekem onnan,
 Ha mégis maradna néhány
 A rossz látási viszonyok miatt,
 Azokat majd reggel összeszedi.
 Ma délelőtt is a tó felé mentünk,
 És tényleg nem voltak ott a csillagok,
 De Máriónál sem láttam egyet sem.
 Akkor meg azt mondta,
 Hogy otthon őrzi őket
 Az üvegszekrényben,
 De nézzek csak ki majd estére
 Az ablakomon,
 Addigra mindet felrakja nekem az égre.

(Kiss Ottó: Csillagszedő Márió)

Húzd át azt a két dolgot, amiről nem volt szó a versben!

a) tó hal csillag Hold víz
 Helyettesítsd rokon értelmű szóval, de az ige alakján (mód, idő, szám, személy) ne változtass!

- b) felrakja:
- c) esteledett:
- d) őrzi őket:

Változtasd meg a magánhangzókat úgy, hogy másik szót kapj!

pl. felé → faló

- e) vízben →
- f) egyet →
- g) azokat →

h) A vers egyik szavának betűjegyeit összekevertük. Találd ki, melyik ez a szó:

I V Z O S Y O N K

5. Karikázd be a megfelelő választ az előző feladatban olvasott vers szövege alapján!

a) Hova mentünk Márióval?

az ablakunkhoz az üvegszekrényhez a tóhoz

b) Hol lesznek estére a csillagok Márió ígérete szerint?

a vízben az ablakomban az égen

c) Mit csinál Márió a csillagokkal?

összeszedi őket eldugja őket kifényesíti őket

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	
h	

a	
b	
c	

6.	<p>Írj egy-egy példát Kiss Ottó költeményéből a következőkre!</p> <p>a) összetett szó:</p> <p>b) határozatlan számnév:</p> <p>c) történést kifejező szó:</p> <p>d) feltételes módban álló ige:</p> <p>e) távolra mutató szó:</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> <tr><td>e</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d		e	
a												
b												
c												
d												
e												
7.	<p>Egészítsd ki négy betűvel vagy betűjeggyel az alábbi szavakat úgy, hogy a megadott jelentéskörben maradj!</p> <p>pl. pontszerű folt → pötty</p> <p>a) halfajta →y</p> <p>b) kisebb ág →y</p> <p>c) nemesfém →y</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> </table>	a		b		c					
a												
b												
c												
8.	<p>Olvasd el figyelmesen az alábbi verset!</p> <p style="text-align: center;">A délután már éjbe tér. Csillagtalán az égfedél. Titokra zárult ablakok. Itt-ott tenyérnyi fény ragyog.</p> <p style="text-align: center;">Sünházból hulló gesztenyék bronzban hevernek szertesztét. A nyári lomb is földet ér. Paplant húz rá a szürke dér.</p> <p style="text-align: center;">(Birtalan Ferenc: <i>Ősz</i>)</p> <p>Döntsd el, hogy igazak-e a versre az alábbi állítások! Válaszodat (igaz vagy hamis) írd a mondat utáni vonalra!</p> <p>a) Nyolc mondatból áll a vers. _____</p> <p>b) A versszakok 1. sorára a 3. sor rímel. _____</p> <p>c) Nincs benne hasonlat. _____</p> <p>d) A sorok szótagszáma megegyezik. _____</p> <p>e) Magyarázd meg, mire utal a következő kifejezés első szava!</p> <p>„Sünházból hulló gesztenyék”</p> <p>.....</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> <tr><td>e</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d		e	
a												
b												
c												
d												
e												

